

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ODLUKE O IZMJENI ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU GRADA KNINA

Sukladno članku 75. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21 i 142/23, u daljnjem tekstu: Zakon), cijena javne usluge plaća se radi pokrića troškova pružanja javne usluge, a strukturu cijene javne usluge čine cijena obvezne minimalne javne usluge i cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada. Omjer cijene za količinu predanog miješanog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge u cijeni javne usluge mora biti odmjeran na način koji će osigurati obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, javnost rada i onečišćivač plaća, kako bi se osiguralo i poticalo odvojeno sakupljanje otpada.

Sukladno članku 76. Zakona, cijena obvezne minimalne javne usluge predstavlja iznos koji se osigurava radi ekonomski održivog poslovanja te sigurnosti, redovitosti i kvalitete pružanja javne usluge, kako bi sustav sakupljanja komunalnog otpada mogao ispuniti svoju svrhu.

Člankom 66. Zakona propisano je kako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: Odluka) koja podrazumijeva sakupljanje navedenog otpada na određenom području pružanja javne usluge putem spremnika, odnosno otpadomjera od pojedinih korisnika i prijevoz otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada. Istim člankom je propisano i da Odluka mora sadržavati iznos cijene obvezne minimalne javne usluge.

Iznos obvezne minimalne javne usluge, definiran Odlukom, isti je za sve korisnike unutar kategorije. Korisnici kategorije kućanstvo su izjednačeni neovisno žive li u stambenim zgradama ili privatnim kućama, a korisnici kategorije koja nije kućanstvo su također izjednačeni neovisno koju djelatnost obavljaju u poslovnom prostoru.

Sukladno članku 80. Zakona, Davatelj usluge dužan je iz prihoda od naplate cijene javne usluge financirati samo troškove čija je svrha pružanje javne usluge uključujući sljedeće:

1. troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada,
2. troškove prijevoza otpada,
3. troškove zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada i obrade biootpada,
4. troškove koji su nastali radom reciklažnog dvorišta zaprimanjem bez naknade otpada nastalog u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je ustanovljeno reciklažno dvorište,
5. troškove prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge i
6. troškove vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u svezi s javnom uslugom.

Nacrtom prijedloga Odluke predlaže se:

1. izmjena iznosa postojećih propisanih ugovornih kazni, na način da su iznosi konvertirani iz kuna u eure i zaokruženi u skladu s fiksnim tečajem konverzije 1 euro = 7,53450 kuna.
2. izmjena cijene obvezne minimalne javne usluge za korisnike kategorije kućanstvo i korisnike kategorije koji nisu kućanstvo, u iznosu kako slijedi:

10,18 EUR bez PDV-a za kategoriju korisnika javne usluge kućanstvo,

25,09 EUR bez PDV-a za kategoriju korisnika javne usluge koji nije kućanstvo.

U nastavku obrazloženje izmjene cijene obvezne minimalne javne usluge, kako slijedi:

Za kategoriju korisnika javne usluge kućanstvo cijena obvezne minimalne javne usluge mijenja se sa 6,32 EUR bez PDV-a na 10,18 EUR bez PDV-a (povećanje od 61%).

Za kategoriju korisnika javne usluge koji nije kućanstvo cijena minimalne javne usluge mijenja se sa 15,58 EUR bez PDV-a na 25,09 EUR bez PDV-a (povećanje od 61%).

Tablica 1. Tablica prihoda i rashoda od javne usluge za razdoblje 01.01.2025. - 31.12.2025. trgovačko društvo Čistoća i zelenilo d.o.o.

	Opis	Iznos	Ukupno
Prihodi	Prihod od obvezne minimalne javne usluge	477.150,43	866.461,56
	Prihod od pražnjenja spremnika	287.004,41	
	Prihod od zbrinjavanja otpada na deponiji	102.306,72	
Rashodi	Ukupni troškovi Organizacijske jedinice sakupljanje i odvoz otpada iznose 1.083.582,74 od toga: • na trošak plaća: 667.781,76 • na trošak potrošnog materijala, održavanje i popravak vozila, gorivo, amortizacija, sitni inventar, premije osiguranja, ostali troškovi: 415.800,98	1.083.582,74	1.388.201,28
	Ukupni troškovi Organizacijske jedinice reciklažnog dvorišta iznose 59.411,18, od toga: • na trošak plaća 43.635,72 • na trošak prijevoza, sortiranja i zbrinjavanja: 15.775,46	59.411,18	
	Ukupni troškovi Organizacijske jedinice deponija iznose 119.207,36, od toga: • na trošak plaća: 99.525,24 • trošak ispitivanja procjednih voda, plinova, ostali rashodi, naknade: 19.682,12	119.207,36	
	Naknada za odlaganje otpada NN 137/2024	126.000,00	
	RAZLIKA		-521.739,72

Analizom prihoda i rashoda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine trgovačkog društva Čistoće i zelenilo d.o.o., a koji se odnose isključivo na troškove pružanja javne usluge, uočava se značajan strukturni nerazmjer između prihoda i rashoda (Tablica 1.).

Ukupni prihodi u navedenom razdoblju iznose 866.461,56 EUR, od čega se najveći dio odnosi na prihode od obvezne minimalne javne usluge 477.150,43 EUR dok prihodi od pražnjenja spremnika iznose 287.004,41 EUR, te prihod od zbrinjavanja na odlagalištu 102.306,72 EUR.

S druge strane, ukupni rashodi iznose 1.388.201,28 EUR. Najveći teret poslovanja odnosi se na troškove rada (810.942,72 EUR), koji čine 59 % svih rashoda. Značajni su i troškovi reciklažnog dvorišta (15.775,46 EUR), troškovi deponije (19.682,12 EUR), a najveći iznos čine troškovi potrošnog materijala, popravak i održavanje vozila, amortizacije, sitnog inventara, premija osiguranja i sl. (415.800,98 EUR), koji su nužni za kontinuirano i sigurno obavljanje usluge sakupljanja i odvoza otpada.

Izravna posljedica ovakvog nerazmjera je gubitak od javne usluge od 521.739,72 EUR. Ovaj negativan rezultat potvrđuje da se postojeća cijena minimalne javne usluge više ne može održati bez ugrožavanja stabilnosti sustava i kvalitete usluge.

Važeća cijena obvezne minimalne javne usluge određena je krajem 2022. godine s primjenom od 1. siječnja 2023. godine na temelju poznatih podataka i tada važećih cijena na tržištu, odnosno prihoda i rashoda kao i količina otpada iz prethodnih godina.

Sukladno Uredbi o jediničnoj naknadi za odlaganje otpada („Narodne novine“, broj 137/24) koja je stupila na snagu 1. siječnja 2025. godine, trgovačko društvo Čistoća i zelenilo d.o.o. Knin, kao pravna osoba koja upravlja odlagalištem, obvezno je plaćati naknadu za svaku tonu komunalnog otpada koja se odloži na odlagalište. Navedena Uredba definira iznos jedinične naknade koji se plaća po toni odloženog otpada, a koji se postupno povećava u razdoblju od 2025. godine do 2029. godine. Iznos naknade raste s početnih 30 EUR/toni u 2025. godini, do 50 EUR/toni odloženog otpada u 2029. godini. Za potrebe kalkulacije u obzir je uzet prosječni iznos naknade za odlaganje otpada od 35 EUR/t za prosječno odloženih 3600 tona otpada na godišnjoj razini, što čini dodatni trošak za davatelja usluge u iznosu od 126.000,00 EUR po godini.

S obzirom na povećanje minimalne bruto plaće određene odlukom Vlade Republike Hrvatske potrebno je povećati plaće djelatnika u 2026. godini, kako bi se uskladile s navedenom odlukom te zadržali postojeći djelatnici, motivirali za rad te zadržala kvaliteta usluge.

Shodno svemu izloženom, nastavak poslovanja pod istim cijenama doveo bi do daljnjeg gomilanja gubitaka i ugrozio kvalitetu i kontinuitet pružanja usluge korisnicima. Predložena korekcija cijene stoga nije usmjerena na ostvarivanje dobiti, već isključivo na pokrivanje stvarnih troškova i osiguranje dugoročne održivosti javne usluge u interesu svih korisnika.